Hillel
ISRAEL

1. "שַׁלַּח אֶת עַמִּי" הוא החלק הראשון והחוזר בציווי של ה' לפרעה. בעת החדשה הביטוי זכה לשימוש במאבקי חופש רבים – באילו מהמאבקים הבאים לא היה שימוש בביטוי זה:

א. מאבקם של העבדים האפרו-אמריקנים בארצות הברית.

ב. מאבקם של יהודי ברית המועצות בשנות השבעים של המאה ה-20.

ג. המאבק למען היתרי יציאה ליהודי התפוצות ממדינות ששללו אפשרות זו.

ד. מאבקם של אנשי הלח"י כנגד המנדט הבריטי בארץ ישראל.

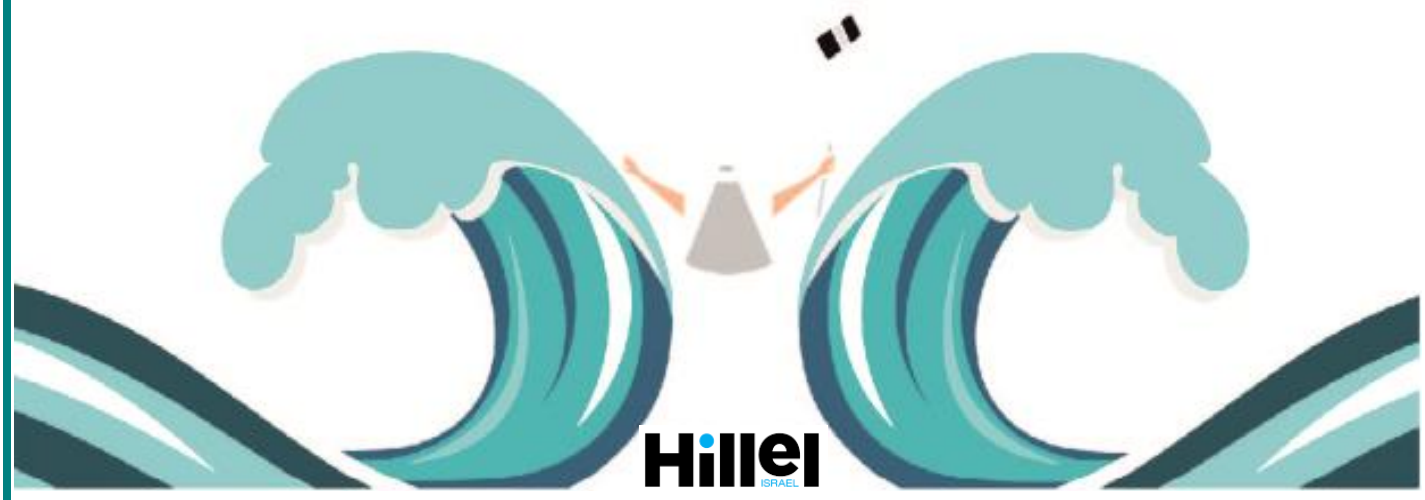

2. באילו קהילות יהודיות מוסיפים תפוז לקערת הסדר?

א. בקהילה היהודית במרוקו מוסיפים קליפות תפוז מסוכרות כתזכורת למימונה המתקרבת.

ב. בקהילות קונסרבטיביות מסויימות מוסיפים תפוז לאות הזדהות עם הקהילה הלהט"בית ולעידוד שילובה בקהילה.

ג. בקיבוצים בישראל מוסיפים תפוז שמסמל את החירות בעבודת האדמה בארץ ישראל

ד. מה קשור תפוז לקערת הסדר?

3. השלימו את המשפט...

"וַיְצַו פַּרְעֹה לְכָל עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל הַבֵּן הַיִּלּוֹד ____ תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל הַבַּת תְּחַיּוּן."

א. הַיַּרְדֵּן

ב. לנהר הנילוס

ג. הַיְאֹרָה

ד. לָאָרֶץ

4. באיזו קהילה יהודית בעולם נהוג להכות זה את זה בגב/כתף באמצעות בצל ירוק תוך כדי השיר 'דיינו', לזכר הצלפות המצרים בבני ישראל כשהיו עבדים במצרים?

א. בקהילה היהודית בירדן.

ב. בקהילה היהודית העתיקה בסין.

ג. בקהילה היהודית בפרס/אפגניסטן.

ד. בקהילות יהודיות בצפון אפריקה.

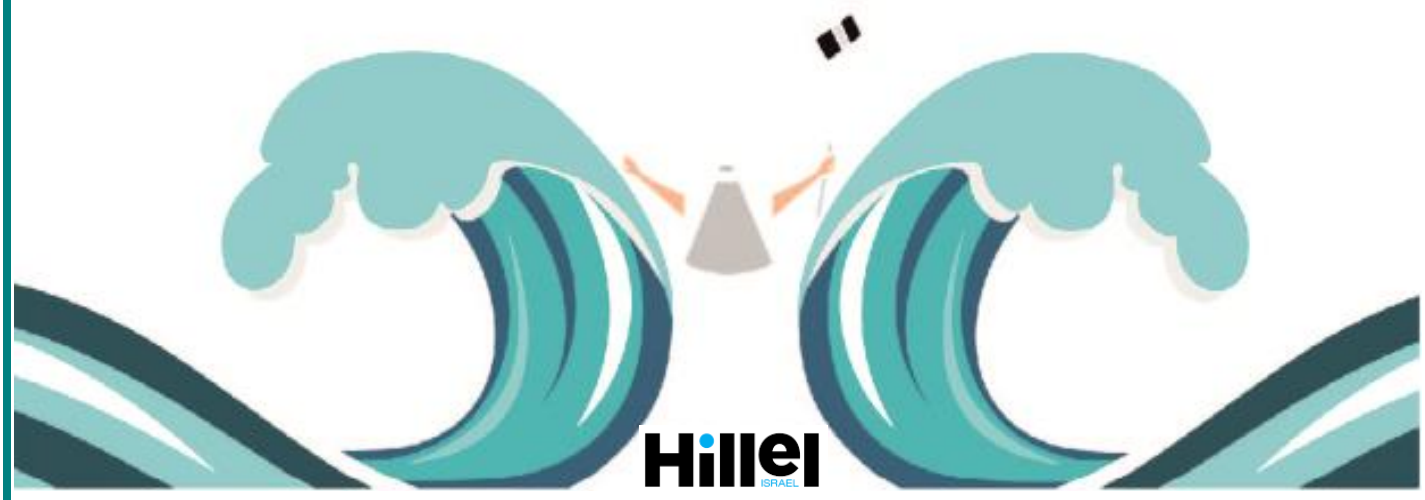

5. בקהילה היהודית בגיברלטר נהוג להוסיף לחרוסת:

א. אבק לבנים – זכר לטיט שבו נשתעבדו בני ישראל במצרים.

ב. מלח גס – זכר לטיט שבו נשתעבדו בני ישראל במצרים.

ג. תפוח – תזכורת לעץ שתחתיו, לפי המדרש, היו יולדות נשות עם ישראל את ילדיהן במצרים כדי שלא יזוהו.

ד. תאנה – תזכורת לעץ שתחתיו, לפי המדרש, היו יולדות נשות עם ישראל את ילדיהן במצרים כדי שלא יזוהו.

6. מי העניק למשה את שמו?

א . יוכבד, אמא שלו – בשל היפוך אותיות השם.

ב . מרים, אחותו – כי צפתה בבת פרעה מושה אותה מהיאור.

ג . פרעה – משה היה שם מצרי נפוץ.

ד. בת פרעה – מפני שהיא משתה (הוציאה) אותו מן היאור.

7. במחצית השנייה של המאה העשרים הגו נשים יהודיות באמריקה מנהג חדש: "כוס למרים הנביאה" – לצד כוסו של אליהו. מה יש בכוס ומה היא מסמלת?

א. כוס יין זהה לכוסו של אליהו – כנגד כל הנשים שהודרו בתנ"ך ולמען שוויון מגדרי.

ב. כוס יין לבן – על שום העדינות של מרים וטוהר מידותיה.

ג. כוס מי מלח – הודיה למרים על שסחפה את נשות ישראל במחול ושירת הודיה לאל בעת קריעת ים סוף.

ד. כוס מים – המציינת את באר המים של מרים שליוותה בדרך נס את עם ישראל במשך 40 שנות נדודיהם במדבר.

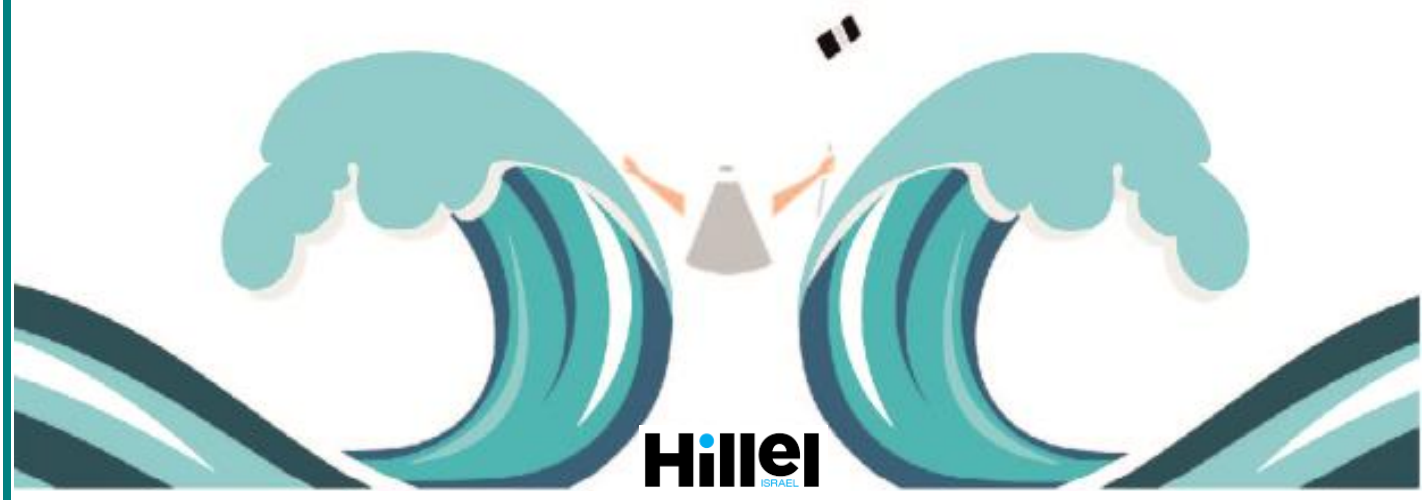

8. בכמה ממכות מצרים מעורבים בעלי חיים?

א. 5

ב. 7

ג. 4

ד. 8

9. בתנועה הקיבוצית בארץ ישראל נוצרו שלל הגדות של פסח השונות מההגדה האורתודוקסית המסורתית. הייחודיות של אגדות אלו:

א. הוספת דמויות נשיות מסיפור יציאת מצרים.

ב. ההגדות הקיבוציות אינן מתייחסות כלל ליציאת מצרים. הן ציוניות-חילוניות ומתייחסות לפסח כחג האביב בלבד.

ג. אוריינטציה ציונית-חילונית, הוספת סיפורו של העם החוזר לארצו אחרי אלפיים שנות גלות והדגשת פסח כחג חקלאי המסמל את האביב.

ד. פירוש חילוני אקטואלי המתייחס לשואה על ידי הטמעת המשפט "עבדים היינו לפרעה בגרמניה".

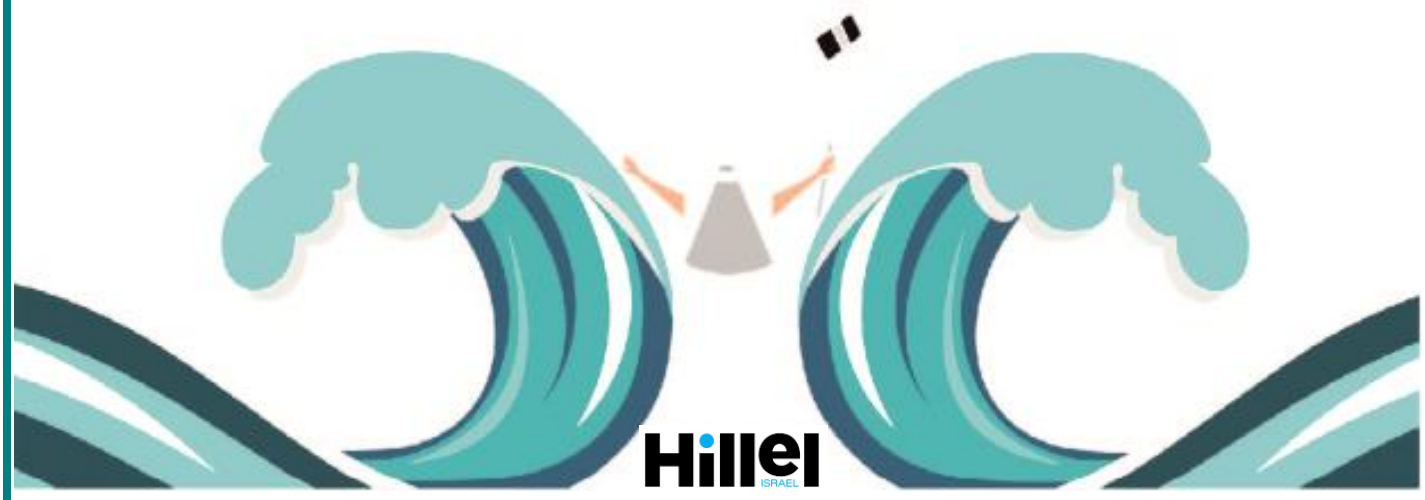

10. קיימות מסורות מגוונות בנוגע לקערת הפסח – אילו מהמסורות הבאות הומצאה לצורך משחק זה:

א. יהודי תימן לא נוהגים להכין קערה מיוחדת. סמלי החג פזורים בקערות – כך כל השולחן הוא קערת פסח!

ב. החל מ-1994 יהודי דרום אפריקה נוהגים להוסיף לצד הקערה תמונה של נלסון מנדלה, שהוביל את דרום אפריקה לפירוק משטר ההפרדה הגזעית ופעל למען חירות.

ג. יהודי לוב מניחים על קערת הפסח ביצים כמספר בני המשפחה. לצד הזרוע נהגו להניח גם חתיכת כבד וחתיכת ריאה, שלרוב נלקחו מהכבש ששחטו לחג.

ד. חלק מיהודי אשכנז נוהגים לקשט את שולחן הסדר בכל כלי הזהב והכסף שבבית, זכר לכך שבני ישראל יצאו ב"רכוש גדול" ממצרים.

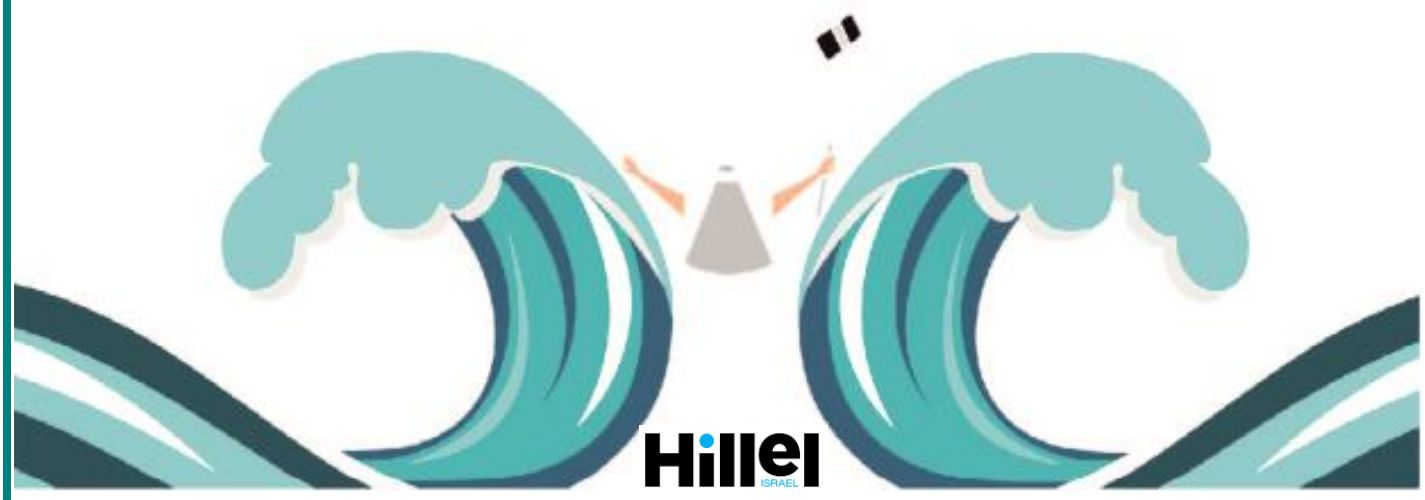

11. אחד – עשר מי יודע?

א . אחד –עשר, אני יודע! אַחַד עָשָׂר כּוֹכְבַיָּא!

ב . אחד–עשר, אני יודע! אַחַד עָשָׂר דִּבְּרַיָּא!

ג . אחד –עשר, אני יודע! אַחַד עָשָׂר מִדַּיָּא!

ד. אחד –עשר, אני יודע! אַחַד עָשָׂר קורונה!

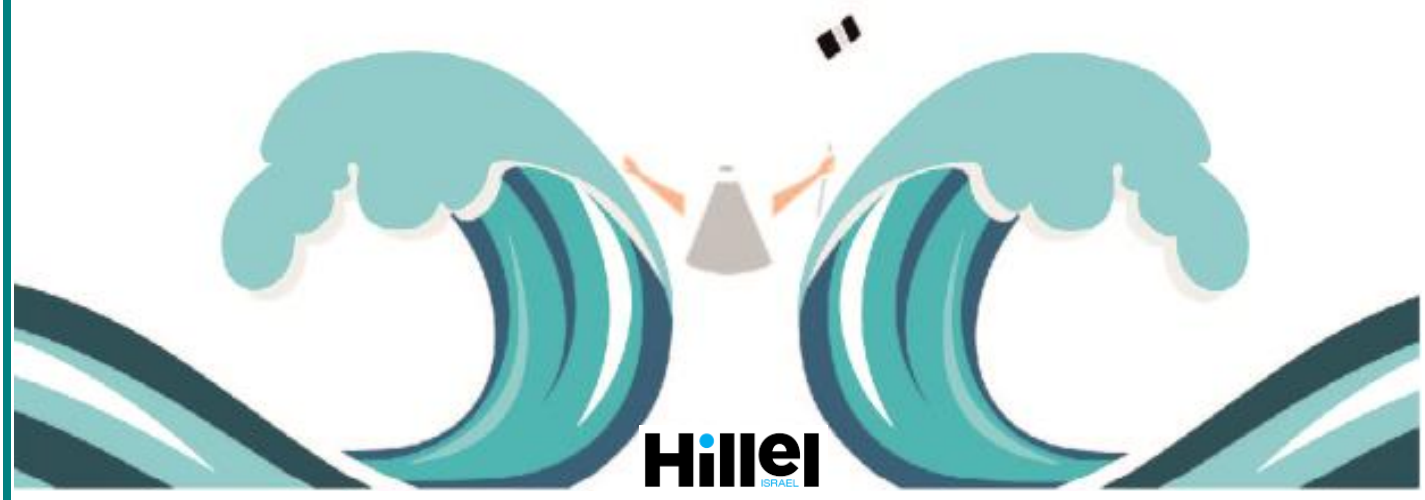

12. "שבוע הגירוד" הינו מנהג של יהדות גרוזיה לפניו השבוע שלפני החג מוקדש כולו לניקיונות. שם המנהג נובע:

א. מכך שצריכים לגרד את כל החמץ שנדבק לרהיטים ולקירות במשך השנה.

ב. מהרצון לדרבן ניקיון יסודי שימנע גירוד (מלכלוך).

ג. מכך שהמילה גירוד בגרוזינית דומה מאוד למילה פסח.

ד. מהרצון להזכיר את מכות מצרים כתמריץ לניקיונות.

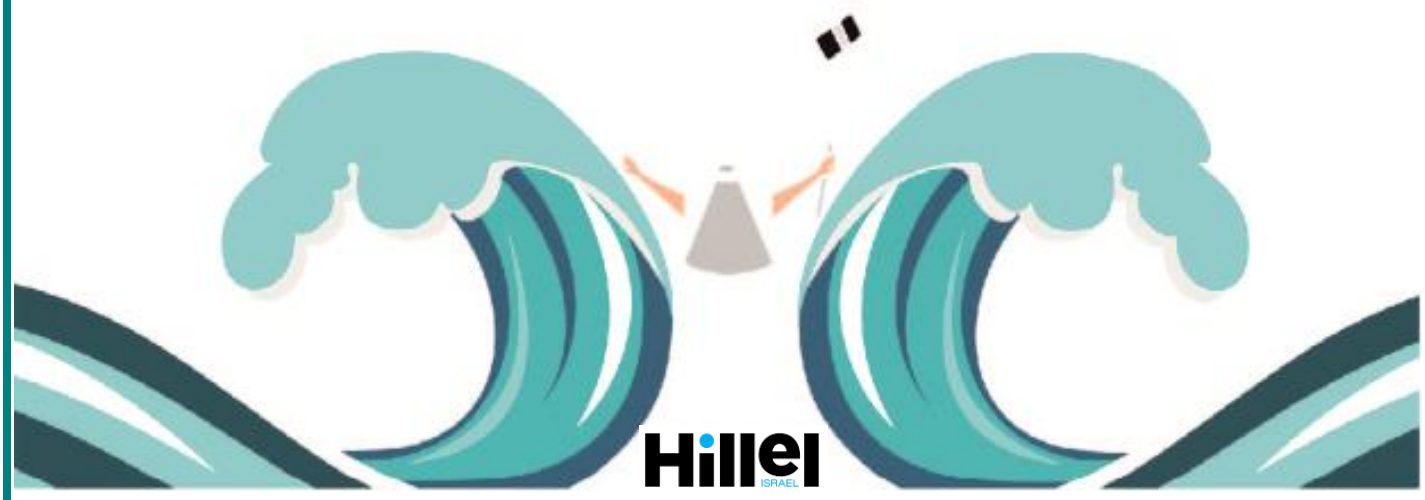

13. המנהג למזוג ולייחד כוס חמישית לאליהו הנביא, מתבסס על:

א. המנהג להזמין לסדר פסח אורחים כדי לא להשאיר אף אחד לבד.

ב. אליהו הנביא ידוע כמבשר הגאולה, על כן משאירים לו כוס יין ומקווים שיגיע ויביא את הגאולה.

ג. האגדה בדבר אליהו הנביא מספרת כי בליל פסח הוא עובר בין בתי ישראל ומעיד עליהם שמקיימים את הברית.

ג. האגדה בדבר אליהו הנביא מספרת כי בליל פסח הוא עובר בין בתי ישראל ובמברך את בני הבית.

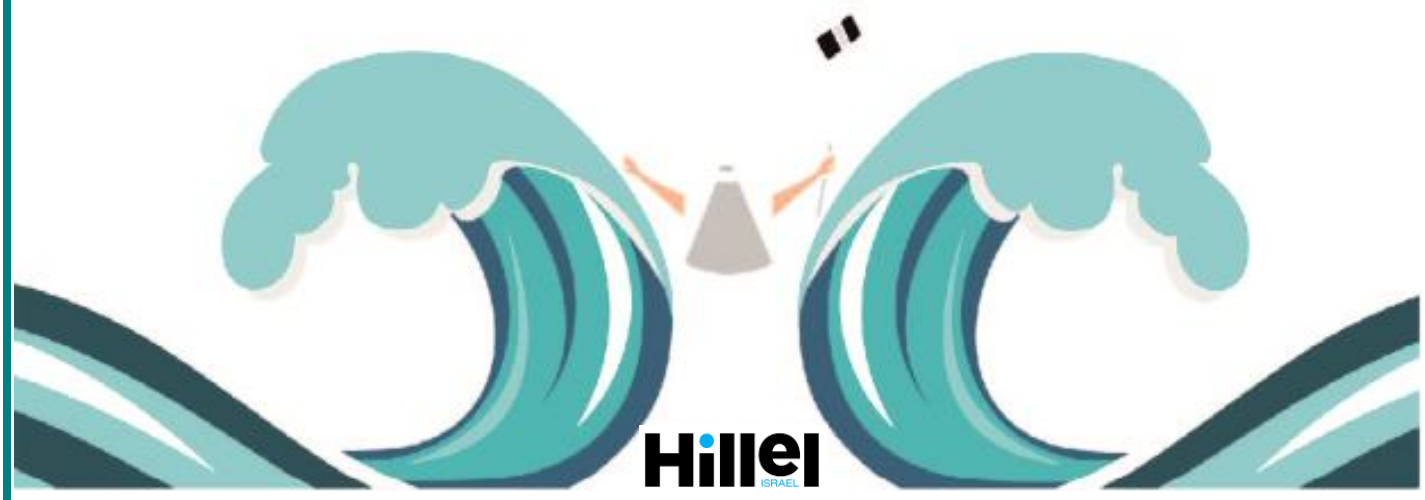

14. השלימו את המשפט: יהודי מרוקו מסובבים את _____ מעל ראשי המסובים תוך שירת "בבהילו יצאנו ממצרים, הא לחמא עניא"

א. הזרוע מקערת הפסח.

ב. קערת הפסח.

ג. האפיקומן.

ד. הכוס של אליהו הנביא.

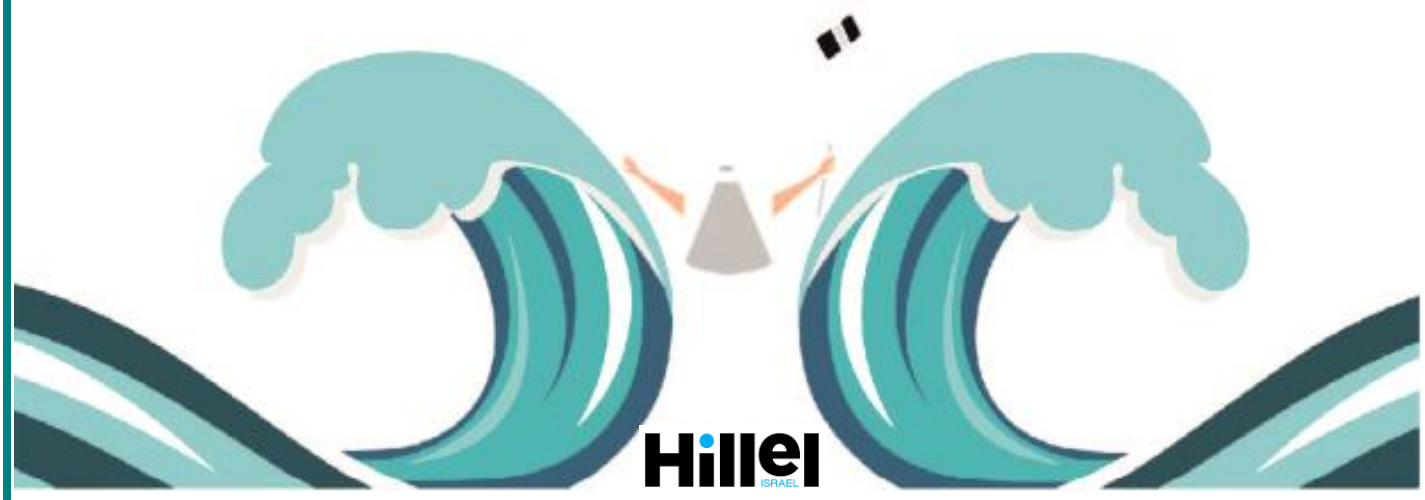

15. מהו סדר מכות מצרים?

א. דם, צפרדע, כינים, ערוב, דֶּבֶר, שחין, ארבה, ברד חושך ומכת בכורות.

ב. דם, צפרדע, כינים, ערוב, דֶּבֶר, שחין, ברד, ארבה, חושך ומכת בכורות.

ג. דם, צפרדע, כינים, ארבה, דֶּבֶר, שחין, ברד, ערוב, חושך ומכת בכורות.

ד. ב. דם, צפרדע, כינים, ערוב, דֶּבֶר, שחין, ברד, ארבה, קורונה, חושך ומכת בכורות.

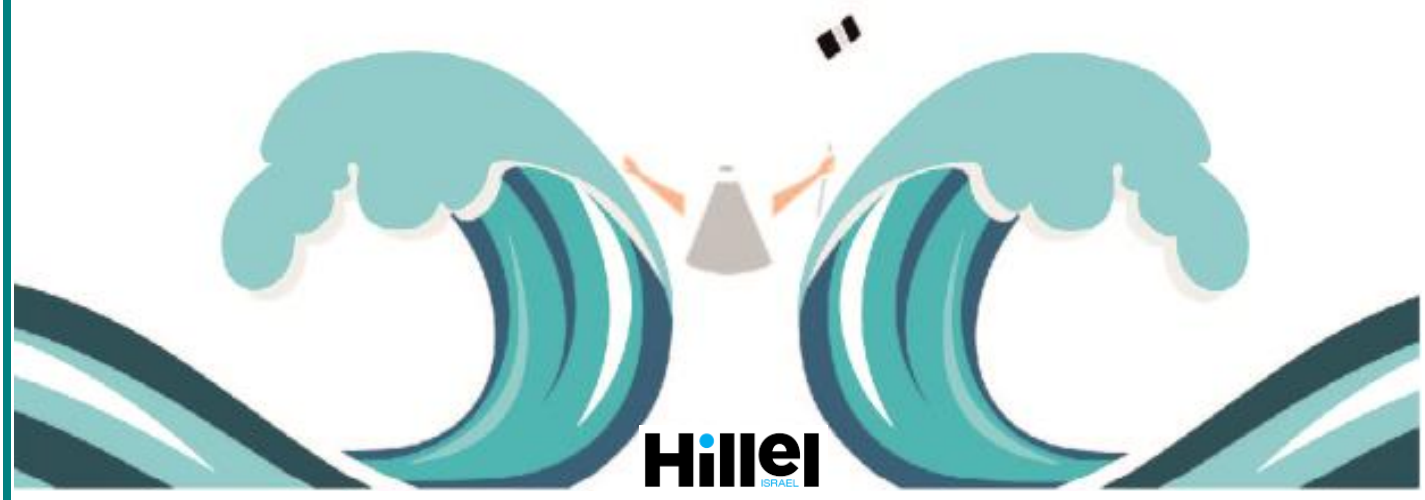

16. השלימו את המשפט: יהודים אשכנזים נמנעים מלאכול _____ בפסח.

א. אוכל מתובל.

ב. מלח.

ג. מצות עגולות (מותר רק מצות מרובעות).

ד. קטניות.

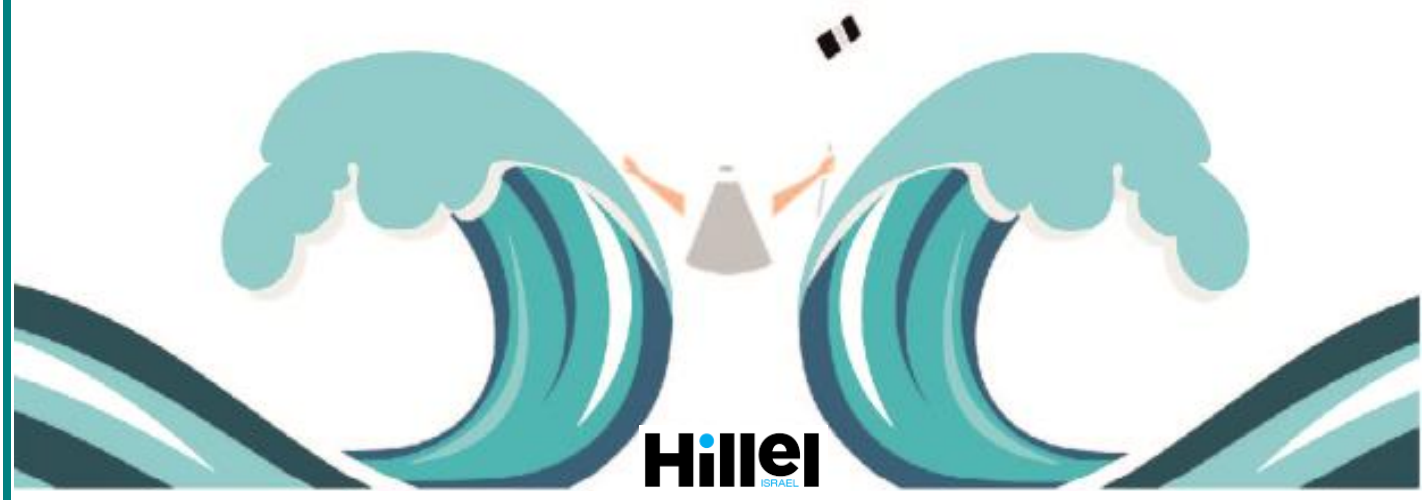

17. ההגדה מתחילה בקריאת שלבי הסדר, והם (ברוב הקהילות):

א. קַדֵּשׁ וּרְחַץ / כַּרְפַּס יַחַץ / מגִיד רַחצה / מוֹצִיא מַצָּה/ מָרוֹר כּוֹרֵךְ / שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ / צָפוּן בָּרֵךְ / הַלֵּל נִרְצָה

א. קַדֵּשׁ וּרְחַץ / כַּרְפַּס טְבוֹל / מגִיד רַחצה / מוֹצִיא מַצָּה/ מָרוֹר כּוֹרֵךְ / שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ / צָפוּן בָּרֵךְ / הַלֵּל כַּהֲלָכָה

ג. קַדֵּשׁ וּנְטוֹל / כַּרְפַּס יַחַץ / מַגִּיד רָחְצָה / מוֹצִיא מַצָּה/מָרוֹר כּוֹרֵךְ / שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ / צָפוּן בְּרָכָה / הַלֵּל נִרְצָה

ד. קַדֵּשׁ וּנְטוֹל / כַּרְפַּס טְבוֹל / מַגִּיד רָחְצָה / מוֹצִיא מַצָּה/מָרוֹר כּוֹרֵךְ / שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ / צָפוּן בְּרָכָה / הַלֵּל כַּהֲלָכָה

18. "שבכל הלילות אין אנו מטבילין אפילו פעם אחת, הלילה הזה שתי פעמים" – מנהג נפוץ הוא לטבול את הכרפס במי-מלח, מי נוהג אחרת?

א. יהודים כורדים טובלים במיץ לימון.

ב. יהודים בתוניס טובלים במרק.

ג. יהודים במקסיקו טובלים בסלסת עגבניות ובצל.

ד. יהודים באיטליה טובלים במי סוכר.

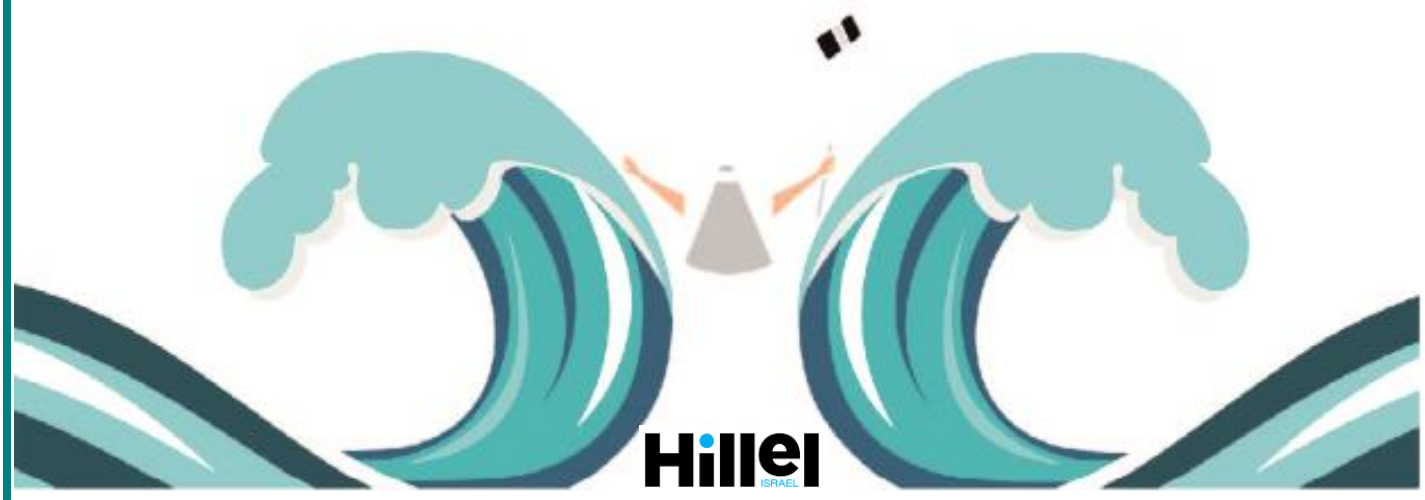

19. איזה מהמנהגים הבאים אינו מנהג של יהדות בבל?

א. את החרוסת מכינים עוד בחודש תשרי, בעת שהתמרים רכים.

ב. כוס חמישית לאליהו הנביא.

ג. הכנת היין מצימוקים.

ד. לאחר קריאת ההגדה אוכלים את "פרוסת הזקן" (כריכת מצה ומרור שנאכלים "כהלל הזקן", שהיה כורכן ואוכלן יחד).

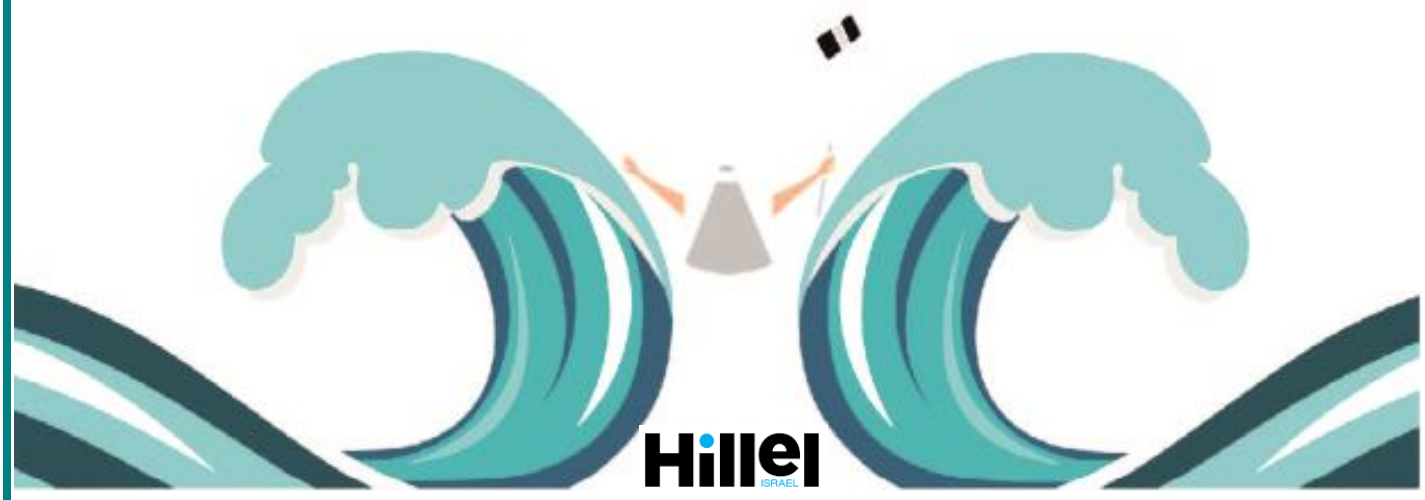

20. מדוע נקרא החג פסח?

א. כי החג הוא אחד משלושת הרגלים אז קבעו מילה עם 3 אותיות.

ב. כי אלוהים פסח (דילג) על בתיהם של בני ישראל ששמרו מצוות.

ג. כי אלוהים פסח (דילג) מעל היאור וכך משך לשם את בת פרעה שהצילה את משה.

ד. כי אלוהים פסח (דילג) על בתי בני ישראל במכת בכורות.

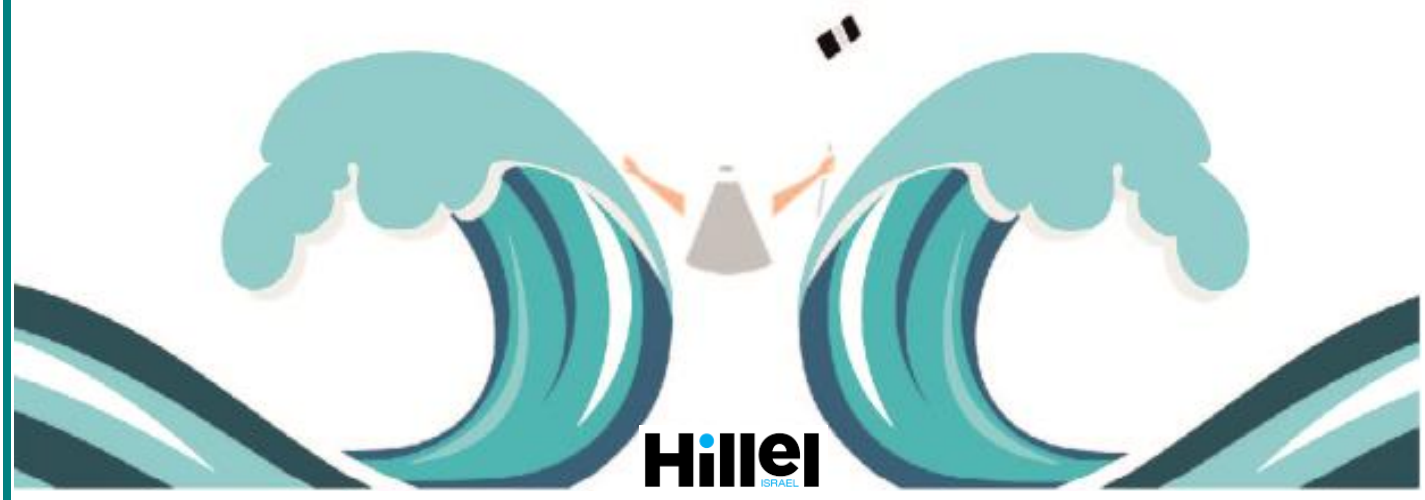

21. איזו מסורת פסח אינה שייכת ליהודים יוצאי אתיופיה (ביתא ישראל):

א. שלושה ימים לפני פסח נהגו לאכול חומוס קלוי בלבד על מנת לנקות את הגוף מחמץ.

ב. גברים יוצאי אתיופיה נהגו ללבוש לבן ולהתבודד 24 שעות לפני החג.

ג. מבוגרים והכהנים נהגו לצום מהבוקר עד לסעודת ליל הסדר.

ד. אכילת החמץ נדחית מסוף היום השביעי של פסח למחרת, רק בבוקר היום השמיני אוכלים חמץ.

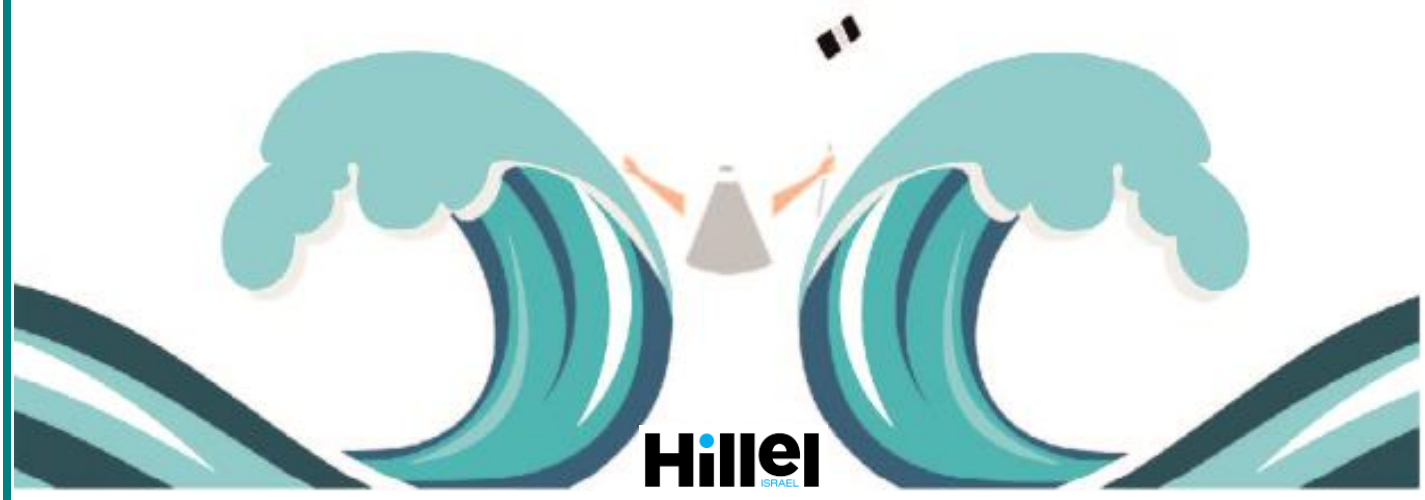

22. נתן שרנסקי, מאסירי ציון בברית המועצות לשעבר, ישב בכלא הסובייטי 8 שנים. במספר טקסטים שפרסם הוא מספר על ליל הסדר שחגג לבדו בצינוק ומתייחס לערך החירות.

באילו תפקידים כיהן נתן שרנסקי?

א. כיהן בעבר כנשיא ארגון הלל העולמי – ארגון הסטודנטים היהודים הגדול בעולם.

ב. כיהן בעבר כחבר כנסת, כשר בממשלות ישראל וכנשיא האגודה לשימור מורשת אסירי ציון.

ג. כיהן בעבר כיושב ראש הסוכנות היהודית, כחבר כנסת וכשר בממשלות ישראל.

ד. כיהן בעבר כנשיא אוניברסיטת תל אביב, כחבר כנסת וכשר בממשלות ישראל.

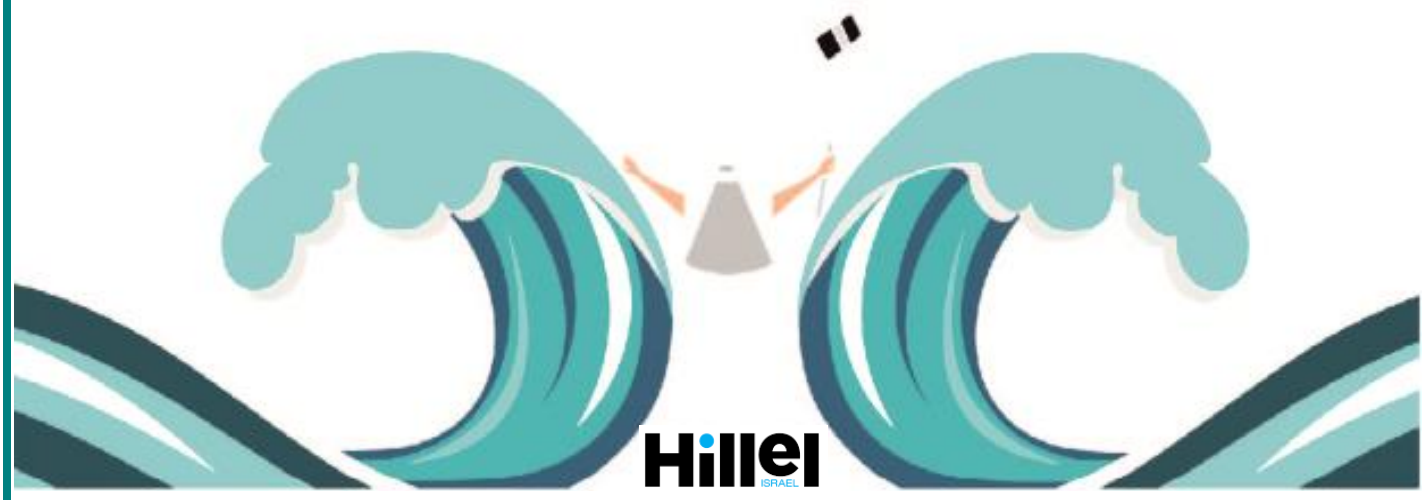

23. בהגדה לזמן הזה – הגדה לפסח של היהדות המתקדמת בישראל, ניתן למצוא את:

א. מילות השיר "שלח נא את עמי" ששרו הנאבקים בעבדות בארצות הברית.

ב. מילות השיר "שלח נא את עמי" מתוך הסרט נסיך מצרים של דיסני.

ג. מילות השיר "שלח נא את עמי" ששרו בתנועת ההתנגדות היהודית בבית המועצות.

ד. שני נוסחי השיר "שלח נא את עמי" מסעיפים א+ג.

24. למי מארבעת הבנים באגדה יש את הטקסט הארוך ביותר?

א. לחכם.

ב. לרשע.

ג. לתם.

ד. לזה שאינו יודע לשאול.

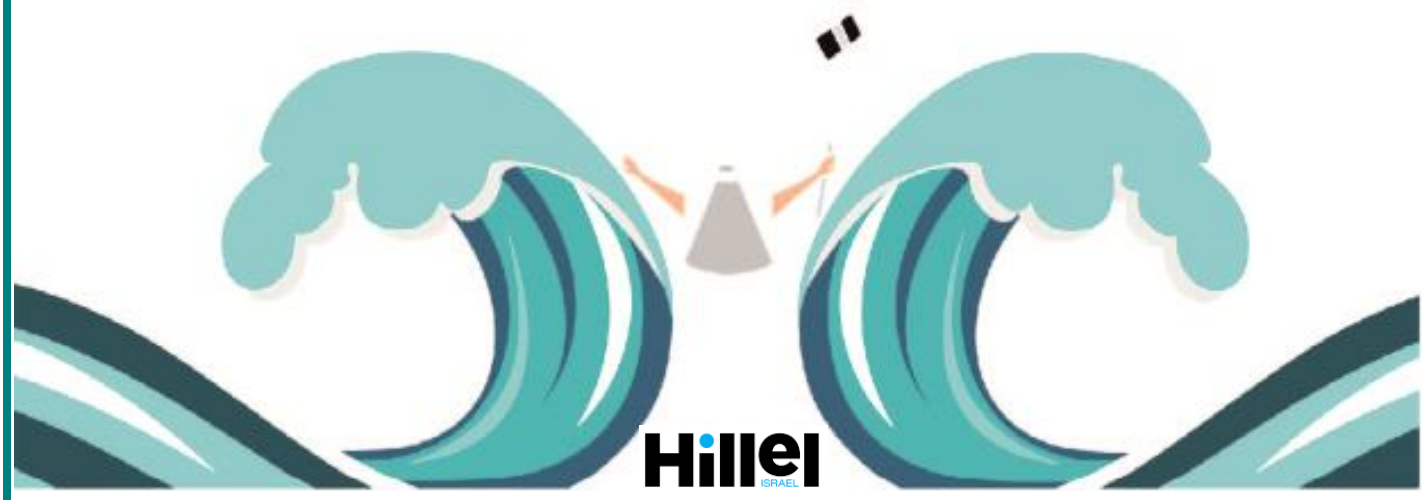

25. השלם את המשפט מתוך ההגדה:

"בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיָּב אָדָם..."

א. לקיים סדר פסח ולספר את סיפור יציאת מצרים.

ב. לִרְאוֹת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא נִלְחַם בְּמִצְרַיִם.

ג. לִרְאוֹת אֶת עַמּוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם.

ד. לִרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם.

26. יהודי מרוקו נוהגים להוסיף לשריפת החמץ גם:

א. קינמון – כדי להפיץ ריח טוב שיבשר על בוא החג.

ב. פיסות כבד צלוי – "כי כבד לב פרעה".

ג. שטר כסף – כדי להזכיר את השעבוד של בני ישראל במצרים.

ד. בצל ירוק – שמדמה את השוט בו הצליפו בבני ישראל שהיו עבדים במצרים.

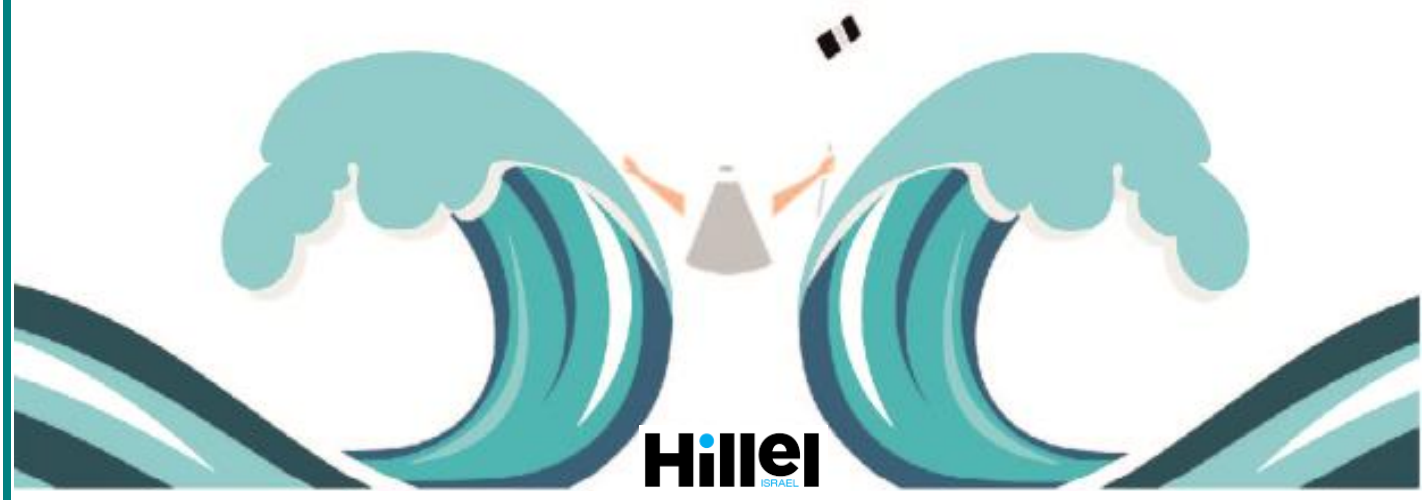

27. על פי המסורת, מה קרה ב'שביעי של פסח' – היום השביעי והאחרון של חג הפסח?

א. בזמן בית-המקדש הייתה זו הזדמנות נוספת להקריב קורבן פסח עבור אלו שלא יכלו לעשות זאת בפסח הראשון.

ב. ביום זה, על פי מסורת חז"ל, ארעה קריעת ים סוף אם כי נצטוו על קיומו עוד בטרם יצאו ממצרים.

ג. היום בו פרעה התחרט על ההחלטה לשחרר את בני ישראל ממצרים.

ד. בני ישראל הגיעו למעמד הר סיני.

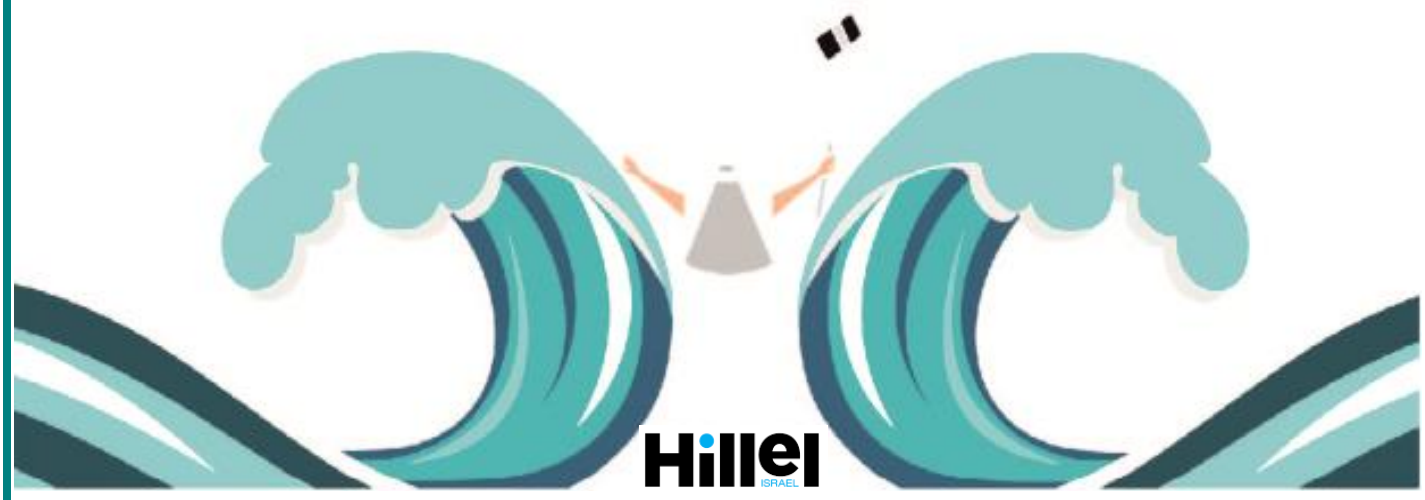

28. הסהרנה הוא חג של הקהילה היהודית בכורדיסטן אותו מציינים בחול המועד פסח – מה ואיך חוגגים את החג?

א. חגיגות היציאה מעבדות לחירות הכוללות פתיחת שולחן עם שפע מטעמים, בשר ומתוקים.

ב. חגיגות נס קריעת ים סוף – הילדים מתלבשים כמשה, רוקדים עם מקלות ומכים באבנים.

ג. חג האהבה – נהוג בחג זה לקיים טקסי שידוכין ואירוסין, להתפלל לזיווג הוגן ולפריון. כל הקהילה חוגגת יחד בשירה וריקודים ומשמחת את הזוגות בתחילת דרכם.

ד. חג היציאה לטבע – כזכר ליציאת מצרים בני הקהילה עוזבים את בתיהם ומתיישבים מחוץ לעיר לחגיגה הכוללת תפילות מיוחדות, טקסי שידוכים ואירוסין, הכנסת ספרי תורה, שירה וריקודים.

29. על מי נאמר "והיא שעמדה"?

א. יוכבד אימו של משה שעמדה בניסיון השם.

ב. המצה השמורה.

ג. ברית בין הבתרים – הברית שבה בישר השם לאברהם שזרעו יירש את הארץ.

ד. בת פרעה – שעמדה על כך שמשה ייהנה מזכויותיו בארמון.

30. המִימוּנָה הוא חג עממי של יהודים יוצאי צפון-מערב אפריקה, בעיקר יהדות מרוקו, הנהוג במוצאי שביעי של פסח. איזה מהבאים אינו ממנהגי החג:

א. נהוג להשאיר את דלת הבית פתוחה כדי להזמין את כל מי שרוצה להיכנס, ולאו דווקא בני משפחה, מכרים או מוזמנים מראש.

ב. הכיבוד במימונה כולל בעיקר מיני מתוקים, כנראה כדי להדגיש את התקווה למתיקות בכל תחומי החיים.

ג. נהוג לברך את האורחים בברכת "תרבחו ותסעדו".

ד. נהוג להשאיר חלון פתוח ולקרוא לעוברים ושבים שיצטרפו לחגיגה.

א._____

_____

ב._____

_____

ג._____

_____

ד._____

_____